

Sten-Gunnar Pedersen
Myrvangveien 15
9303 SILSAND

Tillatelse til bruk av ATV for uthenting av felt elg fra Brannmyra, Skatvikfjellet, Vardnesmyra og Svandalen naturreservater

Vi viser til søknad datert 20.08.2014, og telefonsamtale 19.09.2014.

Søknaden

I forbindelse med uthenting av elg under elgjakta i 2014 og 2015 på jaktfelt Tranøybotn Statskog, søkes det om dispensasjon for kjøring med ATV og elgtrekk innenfor Brannmyra naturreservat, Skatvikfjellet naturreservat, Vardnesmyra naturreservat, Svandalen naturreservat og Ånderdalen nasjonalpark. Det opplyses at Vardnesmyra og Svandalen naturreservat og Ånderdalen nasjonalpark ikke ligger i jaktfeltet, men inntil jaktfeltet og at påskutt dyr kan springe inn i reservatet før det faller. Det søkes om å kjøre med elgtrekk/jernhest, 4-hjuling og 6- hjuling.

I følge søker hadde de ikke behov for å kjøre inn i noen av verneområdene etter den tillatelsen de fikk for 2013.

Vedtak

Fylkesmannen i Troms gir med dette jaktlaget på jaktfelt Tranøybotn Statskog med Sten-Gunnar Pedersen som ansvarlig, tillatelse til å bruke ATV innenfor Skatvikfjellet naturreservat og elgtrekk/jernhest innenfor Vardnesmyra naturreservat og Svandalen naturreservat for uttransport av felt elg.

Tillatelsen til å bruke ATV er gitt med hjemmel i kap VI punkt 1 i verneforskriftene for Skatvikfjellet naturreservat, og saken er vurdert mot prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Tillatelsen til å bruke elgtrekk/jernhest i Vardnesmyra naturreservat og Svandalen naturreservat er gitt med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven, og saken er vurdert mot prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder under elgjakta i 2014 og 2015.
- Tillatelsen gjelder for uttransport av felt elg.
- Tillatelsen gjelder for bruk av ATV, 4-hjuling med regnr. ZD 2691 og 6-hjuling med regnr. ZJ 7874 eller ZW 8291 i Skatvikfjellet naturreservat.

- Tillatelsen gjelder for bruk av elgtrekk/jernhest i Vardnesmyra naturreservat og Svandalen naturreservat.
- Kjøring på strandenga nedenfor hovedveien i Skatvikfjellet naturreservat skal unngås.
- Ved utkjøring velges tørrest mulig trasè for å redusere muligheten for varige spor.
- Motorferdsel i utmark skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Regelverk

Ånderdalen nasjonalpark

Forvaltningsmyndighet for Ånderdalen nasjonalpark er Ånderdalen nasjonalparkstyre. Alle saker om nasjonalparken behandles av dem. Dere kan henvende dere til: Ånderdalen nasjonalparkstyre v/nasjonalparkforvalter Ingve Birkeland, fmtribi@fylkesmannen.no eller på telefon +47-48152290.

Brannmyra naturreservat

Motorferdsel i naturreservatet er i utgangspunktet forbudt i følge verneforskriftens kap. IV punkt 4.

I følge verneforskriftens kap. V punkt 6 er bestemmelsene i pkt IV ikke til hinder for bruk av traktor eller lignende for transport av felt elg.

Skatvikfjellet naturreservat

Motorferdsel på land er i utgangspunktet forbudt i følge verneforskriftens kap IV punkt 4.

I følge verneforskriftens kap VI punkt 1 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt bl.a i kap V punkt 3.

I kap V punkt 3 heter det at bestemmelsene i kap IV ikke er til hinder for jakt og fiske.

Vardnesmyra naturreservat

Motorferdsel på land er i utgangspunktet forbudt i følge verneforskriftens § 3 punkt 5.

I følge naturmangfoldloven § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Svandalen naturreservat

Motorisert ferdsel til lands er i utgangspunktet forbudt etter verneforskriftens kap IV punkt 4.

I følge naturmangfoldloven § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Naturmangfoldloven

I tillegg til verneforskriften og naturmangfoldlovens § 48 skal forvaltningsmyndigheten vurdere søknader i forhold til prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Motorferdselloven

Motorisert ferdsel i utmark er dessuten regulert i Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, og i Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag. Motoriserte elgtrekk omfattes for øvrig også av motorferdselloven.

Vurdering

Brannmyra naturreservat

Brannmyra naturreservat ble opprettet i 1983 som en del av verneplan for myr i Troms fylke. Formålet med reservatet er å bevare et variert og vakkert myrlandskap og et viktig hekkeområde for vadefugl. Myra er hovedsakelig ei strengemyr.

I verneforskriften er det direkte hjemmel til bruk av traktor eller lignende for transport av felt elg. Begrepet «eller lignende» tolker vi i denne sammenheng også til å omfatte ATV. Det vil si at denne delen av søknaden ikke trenger å bli behandlet etter verneforskriften, men må likevel behandles av kommunen etter motorferdselloven. All motorferdsel i utmark skal uansett foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Skatvikfjellet naturreservat

Kunnskapsgrunnlaget – naturmangfoldloven § 8

Skatvikfjellet naturreservat ble opprettet i 2000. Området ble opprettet gjennom verneplan for barskog i Nord-Norge. Formålet med naturreservatet er: «å bevare et skogområde med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området er en kystfuruskog med landskapsmessig betydning og har trær av høy alder. Videre inngår et verdifullt strandengkompleks og et vassdrag med interessante stammer av laks og andre ferskvannsorganismer i området». Skogen i Skatvikfjellet har en klar gradient fra fattig til rik vegetasjon. Det gjør bl.a at artsmangfoldet blir forholdsvis høgt. Mellom Tennelva og Jakobsneset er det et strandengkompleks med komplette soneringer for salteng, brakkvasseng, saltpanner og pøler. Flora og vegetasjon har et sterkt sørlig preg med regionalt sjeldne arter. I følge artsdatabanken fins det rødlistede arter i området knyttet til ferskvann, men det er ikke registrert andre rødlistede arter i området.

Når det gjelder virkningene av motorisert ferdsel har vi for Skatvikfjellet naturreservat kun erfaringsbasert kunnskap.

Føre-var-prinsippet – naturmangfoldloven § 9

Fylkesmannen mener vi har nødvendig kunnskap til å vurdere risiko for skade på verneverdiene og naturmangfoldet for øvrig, og til å fatte avgjørelse i saken. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 får derfor liten vekt.

Økosystemtilnærming og samlet belastning – naturmangfoldloven § 10

Fylkesmannen skal som forvaltningsmyndighet ikke bare vurdere virkningen av den enkelte aktivitet. Virkningen av alle tiltak og aktivitet det gis tillatelse til i verneområdet skal vurderes samlet, både summen av tidligere, nåværende og framtidig påvirkning av naturmangfoldet. Virkning av motorisert ferdsel er spesielt knyttet til spor i terrenget.

Det er ikke gitt andre tillatelser til kjøring på barmark eller uttransport med ATV eller elgtrekk/jernhest i området i samme periode. Det har tidligere vært gitt dispensasjoner for bruk av elgtrekk/jernhest, bla i 2008, 2009 og perioden 2010-2012, og for bruk av ATV i 2013. Vi kan ikke se at det har kommet meldinger fra naturoppsyn eller andre om spor etter

bruk av elgtrekk/jernhest eller ATV i området. Totalt sett er det liten aktivitet i området, og vi vurderer den samlede belastningen til å være meget lav.

Kostnader ved miljøforringelse – naturmangfoldloven § 11

Fylkesmannen vurderer at bruk av ATV ikke vil føre til miljøforringelse innenfor Skatvikfjellet naturreservat dersom det skjer i tråd med vilkårene i denne tillatelsen.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder – naturmangfoldloven § 12

Alternativet til å transportere ut elg med ATV er å bruke jernhest/elgtrekk. Skatvikfjellet naturreservat grenser inntil Brannmyra naturreservat. I Brannmyra er det direkte hjemmel til bruk av traktor eller lignende for transport av felt elg, noe vi i denne sammenheng tolker til også å omfatte ATV. Vi vurderer at bruk av ATV også innenfor Skatvikfjellet er miljøforsvarlig dersom uttransport skjer etter vilkårene for dispensasjonen.

Samlet vurdering – naturmangfoldlovens § 48

Forvaltningsmyndigheten kan etter en konkret vurdering gi tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med bla jakt. Dersom kjøring holdes utenfor strandengområdet mot sjøen på nedsiden av veien, og fuktige myrpartier, vurderer Fylkesmannen at uttransport av felt elg kan skje uten at det strider mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. I vurderingen er det lagt vekt på at kjøring unngås i de nevnte områdene for å unngå spor etter kjøring, og at samme spor ikke brukes flere ganger ettersom dyr hentes der det er falt. Dersom en ved transport velger tørrere traseer med god bæreevne og lite fuktighet reduseres muligheten for spor ytterligere.

Etter det vi kan se er det ikke gitt andre tillatelser til motorisert ferdsel i området i samme periode. Omfanget av kjøring for å hente ut felt elg vurderes som begrenset. Den samlede belastningen vurderes derfor som liten.

Vardnesmyra naturreservat

Kunnskapsgrunnlaget – naturmangfoldloven § 8

Vardnesmyra ble opprettet i 1969 som fuglereservat. Området ble omtalt i utkast til verneplan for myr i 1980 og i utkast til verneplan for våtmark i 1989. Myrene i området er flatmyr og bakkemyr med middels rik vegetasjon. Av registreringer som er lagt inn i Artsdatabanken går det fram at mosearten grassigd ble funnet i 1967. Arten er i dag på Rødlista og har status som sårbar. Vardnesmyra ble vurdert til å være et verdifullt supplement til Brannmyra.

Vardnesmyra var den første kjente hekkeplassen for sangsvane på kysten av Troms, og ble da vurdert til å være et viktig hekkeområde for mange arter ender, vadefugler og horndykker.

Forskriftene for Vardnesmyra ble revidert i 2004 i forbindelse med verneplan kyst i Troms slik at de ble i samsvar med mal som da gjaldt for verneforskrifter, og området fikk verneformen naturreservat. Naturoppsynet har gjort registreringer av fugl i forbindelse med sitt arbeid fra 1997, og mer systematisk på faste tellepunkter i 1998, 1999, 2000, 2003, 2004, 2005, 2007 og 2008. Det er registrert bla svane, ender, vadefugl, flere våtmarkstilknyttede arter og andre arter, og i 2008 ble det observert hettemåke for første gang i reservatet.

Når det gjelder virkningene av motorisert ferdsel har vi for Vardnesmyra naturreservat kun erfaringsbasert kunnskap.

Føre-var-prinsippet – naturmangfoldloven § 9

Fylkesmannen mener vi har nødvendig kunnskap til å vurdere risiko for skade på verneverdiene og naturmangfoldet for øvrig, og til å fatte avgjørelse i saken. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 får derfor liten vekt.

Økosystemtilnærming og samlet belastning – naturmangfoldloven § 10

Fylkesmannen skal som forvaltningsmyndighet ikke bare vurdere virkningen av den enkelte aktivitet. Virkningen av alle tiltak og aktivitet det gis tillatelse til i verneområdet skal vurderes samlet, både summen av tidligere, nåværende og framtidig påvirkning av naturmangfoldet.

Det har vært gitt dispensasjoner for bruk av jernhest/elgtrekk til andre jaktlag i 2008 og for perioden 2010-2012. Søknaden ble avslått i 2009 med begrunnelse at naturreservatet var sårbart for kjøring og at elgjakt ikke var ansett som særlig tilfelle. Både Tranøybotn elgjaktlag og dette jaktlaget på Tranøybotn Statskog fikk i 2013 tillatelse til å bruke elgtrekk/jernhest i samme område. Totalt sett er det likevel liten aktivitet i området, og vi vurderer den samlede belastningen til å være meget lav. Dette jaktlagets jaktfelt berører ikke Vardnesmyra direkte, men grenser til det. De ønsker å ha mulighet til å hente felt dyr innenfor reservatet dersom det faller der.

Virkning av motorisert ferdsel kan både være forstyrrelse av fugl og spor i terrenget. Bruken det her er snakk om er knyttet til elgjakta, det vil si en tid på året det ikke vil være i konflikt med fugleliv. Angående virkning på terreng har vi tidligere fått rapport fra naturoppsyn om kjørespor etter ATV, men de har ikke rapportert om spor etter elgtrekk/jernhest.

Kostnader ved miljøforringelse – naturmangfoldloven § 11

Fylkesmannen vurderer at dersom kjøring skjer i tråd med vilkårene i denne tillatelsen vil det ikke føre til miljøforringelse innenfor Vardnesmyra naturreservat.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder – naturmangfoldloven § 12

Vardnesmyra er et svært fuktig myrområde og det er dermed risiko for at kjøring setter spor i terrenget. Alternativet til bruk av ATV er bruk av elgtrekk/jernhest. Det er tidligere gitt tillatelser til bruk av elgtrekk/jernhest i dette området. Erfaringen med bruk av slike terrenggående beltekjøretøy er at de setter lite spor, og det vurderes som en skånsom måte for transport.

Samlet vurdering – naturmangfoldlovens § 48

På bakgrunn av det som vist til ovenfor mener vi at ved kjøring i Vardnesmyra naturreservat er bruk av elgtrekk/jernhest den beste metoden for uttransport av felt elg fordi den vanligvis ikke setter spor i terrenget. Fylkesmannen mener at bruk av elgtrekk/jernhest for uttransport av elg ikke strider mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, verken som enkelt tiltak eller med tanke på samlet belastning i området. I vurderingen er det lagt vekt på at uttransport skjer på en tid på året det ikke vil være i konflikt med fugleliv og at transporten vil sette lite varige spor i terrenget. Når det hentes ut elg brukes som regel heller ikke samme spor flere ganger. Dersom en ved transport velger tørrere traseer med god bæreevne og lite fuktighet reduseres muligheten for spor ytterligere.

Svandalen naturreservat

Kunnskapsgrunnlaget – naturmangfoldloven § 8

Svandalen naturreservat ble opprettet i 1995 gjennom verneplan for våtmarksområder i Troms fylke. Formålet med naturreservatet er: «å bevare et våtmarksområde med myrer og små vann i bjørkeskogbeltet som fungerer som hekkeområde for våtmarksfugl». Området består for det meste av myr, vann, mindre tjern og elv. Vanligste myrtype er nedbørsmyr og fattig jordvannsmyr, dessuten en god delmyr med vier. Urterik bjørkeskog inngår også. Ved opprettelsen ble Svandalen beskrevet som et viktig hekkeområde for en del arter ender og vadefugler, bl.a. småspov, svømmesnipe og brunnakke. Området hadde også en stor hekkebestand av våtmarksavhengige spurvefugler. Området ble vurdert til å være regionalt verneverdig for fugl. Naturreservatet ligger i en brei bredal og det mosaikkpregete landskapet gjorde at Svandalen ble vurdert til å være av stor verdi som rekreasjonsområde. Like utenfor vernegrensa er det flere hytter.

I en rapport fra 2007 framkommer resultater fra et interkommunalt prosjekt med kartlegging av biologisk mangfold i Lenvik, Sørreisa, Tranøy, Torsken og Berg kommuner. Resultatene kom i hovedsak fram ved å innhente og systematisere eksisterende data. I kartleggingen er en del av Svandalen naturreservat avgrenset som lokaliteten *Svandalen*, det vil si utløpsområdet fra Indre Svanvatnet, øvre deler av Svanelva og Steinvatnet. Lokaliteten har naturtype *evje, bukter og viker*, og har fått verdi A-svært viktig naturtype. Området beskrives som å ligge i en bred fjelldal og består av *evjer, små bukter/viker, loner, flere bekker, myrområder, vierkratt og bjørkeskog*. I utløpsområdet og øvre deler av elveløpet er det store mengder *starrvegetasjon*. Steinvatnet er et lite myrvann med rik vegetasjon av starr og sneller som har mange steiner og vierkledde holmer. Bjørkeskogen er forholdsvis konsentrert og danner sammen med vierkjerr og dvergbjørk viktige kantsoner rundt vassdraget. Ellers har området varierte biotyper med rik flora og godt næringsgrunnlag. Området er spesielt viktig som hekkebiotop for vade- og andefugl. Arter som småspove, rødstilk og svømmesnipe hekker tallrikt her. Stjertand (NT), sjøorre (NT), bergand (VU) og svartand samt en del "vanlige" ender hekker også her. I tillegg er storlom (VU), makrellterne (VU) og sangsvane (NT) påvist hekkende. Området er også viktig for våtmarksavhengig spurvefugl og som spillplass for brushane (DD), hvor 11 hanner ble reg. i 2000. Registreringer av fuglelivet ble gjort i 2000. Rødlistestatusen var fra Norsk Rødliste 2006. Som viltområde ble de fleste delområdene i lokaliteten vurdert til å ha viltvekt 2-3, dvs B-viktig, men også ett delområde med viltvekt 1 som er C-lokalt viktig og ett med viltvekt 4 som er A-svært viktig.

Det ble gjort en ny kartlegging av verdifulle naturtyper i de samme kommunene av Ecofact Nord AS, med resultater levert i en rapport fra 2011. Der vises det til kartleggingen fra 2007, og med en merknad om at de opprettholder avgrensningen, men nedjusterer verdien av naturtypen til C-lokalt viktig, men at det er en viktig viltlokalitet.

I artsdatabanken er det ikke lagt inn rødlistede arter i dette området. Av de fugleartene som er nevnt i rapporten fra 2007, har disse endret status i den reviderte Norsk Rødliste 2010: svartand (NT), storlom (NT), makrellterne (VU), sangsvane (LC) og brushane VU.

Når det gjelder virkningene av motorisert ferdsel har vi for Svandalen naturreservat kun erfaringsbasert kunnskap.

Føre-var-prinsippet – naturmangfoldloven § 9

Fylkesmannen mener vi har nødvendig kunnskap til å vurdere risiko for skade på verneverdiene og naturmangfoldet for øvrig, og til å fatte avgjørelse i saken. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 får derfor liten vekt.

Økosystemtilnærming og samlet belastning – naturmangfoldloven § 10

Fylkesmannen skal som forvaltningsmyndighet ikke bare vurdere virkningen av den enkelte aktivitet. Virkningen av alle tiltak og aktivitet det gis tillatelse til i verneområdet skal vurderes samlet, både summen av tidligere, nåværende og framtidig påvirkning av naturmangfoldet.

Vi kjenner ikke til at det har vært gitt dispensasjon for bruk av elgtrekk/jernhest i Svandalen naturreservat tidligere. Totalt sett er det liten aktivitet i området, og vi vurderer den samlede belastningen til å være meget lav. Dette jaktlagets jaktfelt berører ikke Svandalen direkte, men grenser til det. De ønsker å ha mulighet til å hente felt dyr innenfor reservatet dersom det faller der.

Virkning av motorisert ferdsel kan både være forstyrrelse av fugl og spor i terrenget. Bruken det her er snakk om er knyttet til elgjakta, det vil si en tid på året det ikke vil være i konflikt med fugleliv.

Kostnader ved miljøforringelse – naturmangfoldloven § 11

Fylkesmannen vurderer at dersom kjøring skjer i tråd med vilkårene i denne tillatelsen vil det ikke føre til miljøforringelse innenfor Svandalen naturreservat.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder – naturmangfoldloven § 12

Svandalen er et svært fuktig myrområde og det er dermed risiko for at kjøring setter spor i terrenget. Alternativet til bruk av ATV er bruk av elgtrekk/jernhest. Erfaringen med bruk av slike terrenggående beltekjøretøy er at de setter lite spor, og det vurderes som en skånsom måte for transport.

Samlet vurdering – naturmangfoldlovens § 48

På bakgrunn av det som vist til ovenfor mener vi at ved kjøring i Svandalen naturreservat er bruk av elgtrekk/jernhest den beste metoden for uttransport av felt elg fordi den vanligvis ikke setter spor i terrenget. Fylkesmannen mener at bruk av elgtrekk/jernhest for uttransport av elg ikke strider mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, verken som enkelt tiltak eller med tanke på samlet belastning i området. I vurderingen er det lagt vekt på at uttransport skjer på en tid på året det ikke vil være i konflikt med fugleliv og at transporten vil sette lite varige spor i terrenget. Når det hentes ut elg brukes som regel heller ikke samme spor flere ganger. Dersom en ved transport velger tørrere traseer med god bæreevne og lite fuktighet reduseres muligheten for spor ytterligere.

Klagerett

Forvaltningslovens §§ 28 og 29 gir dere rett til å klage på vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker etter at underretning om vedtaket er kommet fram til dere. En eventuell klage med begrunnelse skal sendes til Fylkesmannen i Troms.

Videre saksgang

Motorisert ferdsel i utmark, dvs både av ATV og motoriserte elgtrekk reguleres av motorferdselloven. Søknaden må derfor også behandles av Tranøy kommune og Berg kommune.

Med hilsen

Evy Jørgensen ef
miljøverndirektør

Knut M. Nergård
Fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Kopi av brev:

Ånderdalen nasjonalparkstyre, Fylkesmannen i Troms, Postboks 6105, 9291 Tromsø
Tranøy kommune, Vangsvikveien 298, 9304 Vangsvik
Berg kommune, 9385 Skaland
Statskog SF, Postboks 63 Sentrum, 7801 Namsos
Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Lenvik lensmannskontor, Hans Karoliusvei 6, 9300 Finnsnes
Tranøybotn elgjaktlag v/ Otto Nylund, Fosslundveien 131, 9304 Vangsvik
Svandalen jaktlag v/Rolf van Gemert, Karnes, 9060 Lyngseidet